

Sanytrník ze Zlaté uličky

Křivolaká ulička bývala tmavá, špinavá a dosti páchnoucí. Všechny splašky i nočníky vylévali její obyvatelé prostě ven na ulici. Napadlo vás někdy, co asi tenkrát lidé měli místo toaletního papíru? Dovedli si poradit odjakživa s ledačím, a tak si pro tyhle věci pěstovali velmi jemný mech. Takové měkké chuchvalce posloužily jistě velmi dobře.

Uzoučká hradební ulice nebyla ani dlážděná. Bydleli tam většinou žoldněři, přesněji hradní střelci. Jediný, co mezi ně nepatřil, byl chlápek jménem Kajtfígl. Byl sanytrníkem, tak se tomu tehdy říkalo. Měl hrubou a těžkou práci, ale výnosnou a k tomu všelijaké výhody. Proč, to se snadno pochopí. Sanytr (nebo také salnitr) obsahuje ledek, co byl potřeba na střelný prach.. Tak směli sanytrníci kopat a hledat, kdekoli se jim zlíbilo. Byli to lidé suroví a násilní. Řádili nejen v rumišťích a zbořenišťích, ale i ve sklepích a na mlatech, nebo pod dobytčími chlévy. Byli tak zvlášť pro venkovský lid pravou pohromou.

V uličce hradních střelců bývalo v noci rušno. Její truňkem veselí obyvatelé se houfně vracívali z krčmy. Nařízení, že každý má mít za tmy na ulici vlastní lucernu, jim bylo fuk. Kdo by si také troufal na císařské holomky? Však se pořád kasali, sázeli se, kdo komu víc nabančí a rádi karbanili. Nikomu nezůstávali nic dlužni a co chvíli se někde poprali. Ale málokdy mezi sebou, obyčejně se bratříčkovali proti ostatním. No, komupak by se vůbec chtělo chodit dohlížet na pořádek v podhradí do takového škaredého kouta. Když ti kumpáni zpívali a rámusili, a pak potmě škobrtali domů, vadilo to hlavně Kajtfíglvi.

Jeho malá saliterna, kde se ledek čistil odpařováním, zaplavovala neustále okolí sirnatým puchem, ostatně on sám na tom nebyval o moc líp. Takže ho neměli rádi nejen pro jeho hádavost a hrubiánství. Nikdy ho mezi sebe nebrali a za to měl na ně pěknou pifku. O hádky a rvačky s ním nebyla nouze, on si ale dával dobrý pozor na přesilu. Začal jim dělat všelijaké schválnosti na zlost. Až jednou se mu kterýsi povedený žoldněř za ty neplechy pořádně pomstil.

Po nějaké roztržce s Kajtfíglem se příští den vracel z krčmy domů. Najednou mu před vlastním prahem ujela noha po pěkně smradlavé hnědé hromádce. Že zrovna moc střízlivý nebyl, tak se při tom smeku zapotácel, že si do toho nadělení ještě dřepnul. A kdo se zrovna vedle chechtal, ten se sám prozradil, že tam nakadil. Ale strážný to tak nenechal. O pár dnů později se vloudil Kajtfíglvi do domečku a v maličké sínce chvíli něco kutil.

Večer povídal kamarádům: “Dneska puđu brzo domu. Bude u nás pěkná mela, těším se, jak ten sanytrák bude řídit, až ho stihne můj trest”. Všichni se hned ptali, oč jako

půjde, ale víc se nedozvěděli. Jen tak naoko je odbyl: “Však můžete jít a sami uvidět”. Přitom se tak smál, že nemít obě uši, huba by mu šla okolo hlavy.

Tak zanedlouho přicházeli do své uličky všichni. Ani moc nehlučeli, chvíli postávali a brzy to vypuklo. Z Kajtfíglůva obydlí se ozývaly kletby, hartusení, po chvíli zase skučení. Pak najednou vylít ven jak splašená kobyla. S lucernou a vědrem v ruce pelášil k hradní kašně pro vodu. Po chvíli se vracel, zaťatými zuby znělo divné mručení, sakrování a nějak divně se kroutil. Pak najednou postavil vědro i lucernu na zem. Strhnul si kaťata a pěkně osvícenou holou zadnici vrazil do ledové vody. Zastudilo to, zařval a zas vyskočil, jakž takž se ustrojil a celý pokroucený pořád vrtěl zadkem. Přitom vlekl domů tu vodu a lucerna se všelijak kymácela. Co budu povídat, dychtiví čumilové na něho s potěšením pokřikovali a chechtali se, že by ozvěna zvonem pohnula. A hned na toho piškuntála - copak se to tvému sousedovi děje? Odpověděl jim rád: "Inu, zašel sem k němu, dyž nebyl doma. Nic sem neukrad, spíš přidal, a to hodně tlučenýho hořčičnýho semínka do zásoby mechu ..."

Potrestaný Kajtfígl stejně zůstal jaký byl, krobián a neurvalec. Stalo se, že jeden chalupník mu chtěl zabránit v překopávání svého sklípku. Ale vzteklý nemrát se dlouho nerozpakoval, nebožáka uhodil krumpáčem po hlavě a neštěstí bylo hotovo. Za takové zabití hrozila i šibenice. Kajtfígl před soudem vyvázl dosti lehce. Odpřisáhl, že se polepší a hlavně, že bude dál provozovat to smradlavé řemeslo – protože páni odjakživa válčili rádi a pořád. Musel tedy zaplatit nemalou pokutu a soudní výlohy, něco také vdově po chalupníkovi a pak nadobro opustit Prahu.

Prázdný domeček v malé hradčanské uličce zabydlel jakýsi nový hradní střelec a zakrátko si na toho sanytrníka už nikdo ani nevzpomněl.